

MA YEDIDUT

מה יְדִידוּת מְנוּחָתָהּ, אֶת שְׁבֵת הַמְּלָכָה
בְּכֹן נְרוּץ לְקִרְאָתָהּ, בּוֹאֵי כָלָה נְסוּכָה
לְבוּשׁ [נ"א: לְבוּשׁ] בְּגָדֵי חֲמוּדוֹת, לְהַדְלִיק נֵר בְּבִרְכָה
וּתְכַל כָּל הַעֲבוֹדוֹת, לֹא תַעֲשׂוּ מְלָאכָה

לְהַתְעַנֵּג בְּתַעֲנוּגִים בְּרַבּוּרִים וּשְׁלִיו וְדָגִים

מְעַרְב מְזַמְיָנִים, כָּל מִינֵי מְטַעְמִים
מְבַעוֹד יוֹם מוֹכָנִים, תִּרְגְּלוּ לִים מְפֻטָּמִים
וְלַעֲרֹךְ [נ"א נוסף: בּוֹ] כְּמָה מִינִים, שְׁתוֹת יַיִנוֹת מְבֻשְׂמִים
וּתְפַנְיָקִי מַעֲדָנִים בְּכָל שְׁלֹשׁ פְּעָמִים

לְהַתְעַנֵּג בְּתַעֲנוּגִים בְּרַבּוּרִים וּשְׁלִיו וְדָגִים

בְּחֵלֶת יַעֲקֹב יִירָשׁ, בְּלֵי מְצָרִים בְּחֵלָה
וַיִּכְבְּדוּהוּ עֲשִׂיר וָרֶשׁ, וְתִזְכּוּ לְגֵאֲלָה
יוֹם שְׁבֵת אִם תִּשְׁמְרוּ, וְהִיִּתֶם לִי סִגְלָה
שִׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹדוּ וּבְשִׁבְעֵי נְגִילָה

לְהַתְעַנֵּג בְּתַעֲנוּגִים בְּרַבּוּרִים וּשְׁלִיו וְדָגִים

חֲפָצִיד [נ"א נוסף: בּוֹ] אֲסוּרִים, וְגַם לְחֹשׁוֹב הַשְּׁבוּנוֹת
הִרְהוּרִים מְתָרִים, וְלִשְׁדָּד הַבְּנוֹת
וְתִינּוֹק לְלִמְדוֹ סֶפֶר, לְמַנְצַח בְּנִינּוֹת
וְלַהֲגוֹת בְּאִמְרֵי שְׁפָר, בְּכָל פְּנוֹת וּמַחֲנוֹת

לְהַתְעַנֵּג בְּתַעֲנוּגִים בְּרַבּוּרִים וּשְׁלִיו וְדָגִים

הַלוּכָה תִּהְיֶה בְּנַחַת, עוֹנֵג קָרָא [נ"א: קָרָא] לְשֵׁבֶת
וְהַשְּׁנָה מְשַׁבַּחַת, כְּדַת [נ"א: כְּדַת] נֶפֶשׁ מְשִׁיבַת
בְּכֹן נֶפֶשׁ לֵךְ עֲרָגָה, וְלִנְיוֹח בְּחַבַּת
כְּשׁוֹשָׁנִים סוּגָה, בּוֹ יְנוּחוּ בֵּן וּבַת

לְהַתְעַנֵּג בְּתַעֲנוּגִים בְּרַבּוּרִים וּשְׁלִיו וְדָגִים

מַעֲיִן עוֹלָם הַבָּא, יוֹם שְׁבֵת מְנוּחָה
כָּל הַמְתַּעֲנָגִים בָּהּ יִזְכּוּ לְרוֹב שְׂמִחָה
מִחֲבָלֵי מְשִׁיחַ יִצְלוּ לְרוּחָה
פְּדוּתָנּוּ תְצַמִּיחַ, וְנִס יִגְוֹן וְאִנְחָה

לְהַתְעַנֵּג בְּתַעֲנוּגִים בְּרַבּוּרִים וּשְׁלִיו וְדָגִים

1. תלמוד בבלי מסכת שבת דף קיט עמוד א

רבי חנינא מיעטף וקאי אפניא דמעלי שבתא, אמר: בואו ונצא לקראת שבת המלכה. רבי ינאי לביש מאניה מעלי שבת, ואמר: בואי כלה בואי כלה.

2. רש"י מסכת שבת דף קיט עמוד א

מתעטף - בבגדים נאים.
בואי כלה - הכי קרי ליה לשביתת שבת, מתוך חביבות.

3. תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף לב עמוד א

מתני'. שנים שהיו מהלכין ברה"ר, אחד רץ ואחד מהלך, או שהיו שניהם רצין, והזיקו זה את זה - שניהם פטורין. גמ'. מתני' דלא כאיסי בן יהודה; דתניא, איסי בן יהודה אומר: רץ - חייב, מפני שהוא משונה; ומודה איסי, בע"ש בין השמשות - שהוא פטור, מפני שרץ ברשות. א"ר יוחנן: הלכה כאיסי בן יהודה. ומי אמר רבי יוחנן הכי? והאמר ר' יוחנן: הלכה כסתם משנה, ותנן: אחד רץ ואחד מהלך, או שהיו שניהם רצין - פטורין! מתני' - בע"ש בין השמשות. ממאי? מדקתני: או שהיו שניהם רצין - פטורין, הא תו ל"ל? השתא אחד רץ ואחד מהלך - פטור, שניהם רצין מבעיא? אלא הכי קאמר: אחד רץ ואחד מהלך - פטור; בד"א - בע"ש בין השמשות, אבל בחול, אחד רץ ואחד מהלך - חייב; שניהם רצין, אפ"ל בחול - פטורין. אמר מר: ומודה איסי, בע"ש בין השמשות - שהוא פטור, מפני שרץ ברשות. בע"ש מאי ברשות איכא? כדר' חנינא, דאמר ר' חנינא: בואו ונצא לקראת כלה מלכתא; ואמרי לה: לקראת שבת כלה מלכתא. רבי ינאי מתעטף, וקאי ואמר: בואי כלה, בואי כלה.

4. רש"י מסכת בבא קמא דף לב עמוד ב

בואו ונצא - כאדם המקבל פני מלך.

5. ישעיהו פרק נח

(יג) אִם תִּשִׁיב מִשְׁבֶּת רְגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפְצֶיךָ בְּיוֹם קִדְּשֵׁי וְקִרְאתָ לְשִׁבְתְּ עֲנֵג לְקִדּוֹשׁ יִקְנֶךָ מְכַבֵּד וְכַבְּדוּתוֹ מַעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמְּצוֹא חֲפְצֶךָ וְדָבַר דְּבָר:
(יד) אַז תִּתְעַנֵּג עַל יִקְנֶךָ וְהִרְפַּבְתִּידָּ עַל בְּמוֹתֵי בְּמֹתֵי אֶרֶץ וְהֶאֱכַלְתִּידָּ נִחְלַת יַעֲקֹב אָבִידָּ כִּי פִי יִקְנֶךָ דְּבַר: ס

6. תלמוד בבלי מסכת שבת דף קיג עמוד א

אוכבדתו מעשות דרכיך, וכבדתו - שלא יהא מלבושך של שבת כמלבושך של חול. וכי הא דרכי יוחנן קרי למאניה מכבדותי. מעשות דרכיך - שלא יהא הילוכך של שבת כהילוכך של חול. ממצוא חפצך - חפציך אסורין, חפצי שמים מותרין. ודבר דבר - שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חול. דבור - אסור, הרהור - מותר. בשלמא כולהו - לחיי, אלא שלא יהא הילוכך של שבת כהילוכך של חול מאי היא? כי הא דאמר רב הונא אמר רב, ואמרי ליה אמר רבי אבא אמר רב הונא: היה מהלך בשבת ופגע באמת המים, אם יכול להניח את רגלו ראשונה קודם שתעקר שניה - מותר, ואם לאו - אסור. מתקיף לה רבא: היכי ליעביד? ליקף - קמפיש בהילוכא, ליעבר - זימנין דמיתוסן מאני מיא, ואתי לידי סחיטה! אלא: בהא, כיון דלא אפשר - שפיר דמי. אלא: כדבעא מיניה רבי מרבי ישמעאל ברבי יוסי: מהו לפסוע פסיעה גסה בשבת? אמר לו: וכי בחול מי הותרה? שאני אומר: פסיעה גסה נוטלת אחד מחמש מאות ממאור עיניו של אדם. ומהדר ליה בקידושא דבי שמי.

7. רש"י מסכת שבת דף קיג עמוד ב

שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חול - כגון מקח וממכר וחשבונות.

הרהור מותר - להרהר בלבו: כך וכך יציאות אני צריך להוציא על שדה זו.

8. תוספות מסכת שבת דף קיג עמוד ב

שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חול - פי' בקונטרס כגון מקח וממכר ואין נראה לר"ת דהא כבר נפקא ממצוא חפצך אלא אומר ר"ת כדאמר בויקרא רבה (פ' לד) ר"ש בן יוחי הוה ליה אימא סבתא דהות מישתעיא סגיא אמר לה אימא שבתא הוא שתקה משמע שאין כל כך לדבר בשבת כמו בחול ובירושל' אמרי' בטורח התירו בשאלת שלום בשבת.

9. תלמוד בבלי מסכת נדרים דף לז עמוד א

דאפילו במקום שנוטלין שכר, על המקרא שרי למשקל, על המדרש לא שרי למשקל. מאי שנא מדרש דלא? דכתיב: אואותי צוה ה' בעת ההיא ללמד אתכם, וכתיב: בראה למדתי אתכם חוקים ומשפטים כאשר צוני ה', מה אני בחנם אף אתם נמי בחנם, מקרא נמי בחנם! רב אמר: שכר שימור, ורבי יוחנן אמר: שכר פיסוק טעמים.

10. תלמוד בבלי מסכת שבת דף קיח עמוד א

אמר רבי שמעון בן פזי אמר רבי יהושע בן לוי משום בר קפרא: כל המקיים שלש סעודות בשבת ניצול משלש פורעניות: מחבלו של משיח, ומדינה של גיהנם, וממלחמת גוג ומגוג. מחבלו של משיח - כתיב הכא יום וכתיב התם אהנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום וגו'. מדינה של גיהנם - כתיב הכא יום וכתיב התם ביום עברה היום ההוא. ממלחמת גוג ומגוג - כתיב הכא יום וכתיב התם גביום בא גוג. אמר רבי יוחנן משום רבי יוסי: כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים, שנאמר דאז תתענג על ה' והרכבתיך על במתי ארץ והאכלתיך

נחלת יעקב אביך וגו'. לא כאברהם שכתוב בו קום התהלך בארץ לארכה וגו', ולא כיצחק שכתוב בו בכי לך ולזרעך אתן את כל הארצות האל, אלא כיעקב שכתוב בו גופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה. רב נחמן בר יצחק אמר: ניצול משעבוד גליות, כתיב הכא והרכבתיך על במתי ארץ וכתיב התם ואתה על במותימו תדרך. אמר רב יהודה אמר רב: כל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו, שנאמר והתענג על ה' ויתן לך משאלות לבך. עונג זה איני יודע מהו, כשהוא אומר וקראת לשבת ענג, הוי אומר: זה ענג שבת. - במה מענגו? - רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב אמר: בתבשיל של תרדין, ודגים גדולים, וראשי שומין. רב חייא בר אשי אמר רב: אפילו דבר מועט, ולכבוד שבת עשאו - הרי זה עונג. מאי היא? - אמר רב פפא: כסא דהרסנא. אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: כל המשמר שבת כהלכתו, אפילו עובד עבודה זרה [כדור] אנוש - מוחלין לו, שנאמר ואשרי אנוש יעשה זאת וגו' מחללו, אל תקרי מחללו אלא מחול לו. אמר רב יהודה אמר רב: אלמלי שמרו ישראל שבת ראשונה לא שלטה בהן אומה ולשון, שנאמר זויהי ביום השביעי יצאו מן העם ללקט וכתוב בתריה ויבא עמלק. אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי: אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן - מיד נגאלים, שנאמר חכה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי וכתוב בתריה והביאותים אל הר קדשי וגו'.